

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерства образования и науки Республики Башкортостан

Администрация городского округа город
Нефтекамск Республики Башкортостан

Муниципальное общеобразовательное автономное учреждение
средняя общеобразовательная школа №11
городского округа город Нефтекамск Республики Башкортостан

РАССМОТРЕНО
на заседании ШМО
руководитель ШМО
учителей родных языков и
литературы и ОДНК НР

/И.Ф. Валиева/
Протокол №1 от 30.08. 2024г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора по
учебной работе
МОАУ СОШ №11

/Р.Р. Ямалтдинова/
Протокол МС№1 от 30.08.2024г

УТВЕРЖДАЮ
Директор МОАУ СОШ №11

/И.Г. Алляров
Приказ № 576 от 30.08. 2024г.

КОНТРОЛЬНО-ОЦЕНОЧНЫЕ СРЕДСТВА

по учебному предмету

«Родной язык (башкирский)»

для обучающихся 5 класса

г.Нефтекамск. 2024

Аңлатма языу

Диктант языу текстары дәрестә үтелгән грамматик һәм лексик темалар менән бәйлә алына.

1. "Рәсәй Федерацияһында Мәғариф тураһында" Федераль законы №273-ФЗ, 29.12.2012й.
2. Нефтекама калаһы 11-се мәктәптең муниципаль дөйөм автономия белем биреү учреждениеһының укыу планы.
3. "Рәсәй Федерацияһы халыктары телдәре тураһында" законы (№1807, 25.10.1991й.).
4. "Башкортостан республикаһы халыктары телдәре тураһында " БР Законы (216 –З, 15.02.1999 й.)
5. Төп дөйөм белем биреүҙең төп белем биреү программаһы.
6. Дөйөм белем биреү ойошмаларында укытыу рус телендә алып барылған 5-9 кластар өсөн (башкорт теле һәм әзәбиәте) укыу предметы буйынса дөйөм белем биреү өлгө программаһы.
7. Рәсәй Федерацияһы халыктарының туған телдәрен укытыу концепцияһы.
8. Башкортостан Республикаһы Мәғариф һәм фән министрлығы коллегияһы қарары 29.08. 2024 йыл.

Контроль эшенең структураһы һәм үтәлеу ваҡыты

Тикшереве эше 1 өлөштән тора.

Контроль эште башкарыу өсөн 35 минут бирелә.

Өстәлимә материалдар һәм күргәзмәлек кулланылмай.

Башкорт теле буйынса белемдәрен һәм күнекмәләрен баһалау нормалары

Укытыусы башта тексты укып сыға. Өйрәнелмәгән орфограммалы һүззәр алдан ук тактала язылған булырға тейеш. Укытыусы синифтың әзерлегенә карап, әйтеп яззырыу темпын үзе билдәләй.

Тексты орфоэпия, әзәби тел нормаларына ярашлы укыу талап ителә. Укытыусыға ярзам итеу максатында йыйынтык авторзары текстар азағында грамматик эш төрзәре тәкдим ителә.

Диктант язылып бөткәс, укыусыларға тексты укып һәм тикшереп сығыу рөхсәт ителә. Ләкин диктантты баштан ук уйлап, аңлап, иғтибарлы язырға өйрәтергә һәм һуңғы тикшертеу менән мауыкмаска кәрәк. Укытыусы тексты икенсе тапкыр тулы килеш укып сыккас та, грамматик эш тәкдим ителергә тейеш.

Диктанка билдә куйғанда хаталарзың характерына иғтибар ителә.. Хаталарзы иҫәпләгәндә тупа: булмағандары, йәғни грамоталыкты билдәләү өсөн әһәмиәте юктары, айырым билдәләнә.

Түбәндәге хаталар тупас булмағанға инә: кағизәненә иҫкәртмәһенә караған хаталар, бәйләү юлы менән яһаған яңғызлык атамаларза зур хәрәфтәң язылышында хаталар, бер тыныш билдәһе урынына икенсәһен куйыу, үзләштерелгән һүззәрзә ялғаузар язылышында хаталар.

Диктант бер генә билдә менән баһалана. “5” – тупас булмаған 1 орфографик, 2 пунктуацион хата булған эшкә, “4”- 4 орфографик, 3 пунктуацион, йә 1 орфографик, 6 пунктуацион, йә орфографик хатаһыз, 7 пунктуацион хатаһы булған диктантка куйыла. Әгәр хаталар араһында бер типтағылар булһа, 5 орфографик хатаһы булған эшкә лә “4” куйырға мөмкин. “3” – 6 орфографик, 6 пунктуацион, йә 3 орфографик, 9 пунктуацион, йә 12 пунктуацион хаталы эшкә куйыла. Әгәр эштә өс бер типтағы хата ебәрелһә, 8 орфографик, 8 пунктуацион хаталы эшкә лә “3” куйыла. “2”- 9 орфографик, 9 пунктуацино йә 8 орфографик, 10 пунктуацион хатаһы булған эшкә куйыла.. Хата һаны 15 орфографик хатанан да артып китһә “1” билдәһе ғуйыу укытыусы карамағында.

Контроль диктант

“5”	1 орфографик, 2 пунктуацион
“4”	1-2 орфографик, 2 -3 пунктуацион хата
“3”	3-4 орфографик, 4-5 пунктуацион хата
“ 2”	5 орфографик 4-6 пунктуацион хата

Һаулык мөмкинлектәре сикләнгән балалар өсөн

Диктант бер генә билдә менән баһалана. “5” – тупаҫ булмаған 2 орфографик, 3 пунктацион хата булған эшкә, “4”- 5 орфографик, 4 пунктацион, йә 2 орфографик, 7 пунктацион, йә орфографик хатаһыз, 8 пунктацион хатаһы булған диктантка куйыла. Әгәр хаталар араһында бер типтағылар булһа, 6 орфографик хатаһы булған эшкә лә “4” куйырға мөмкин. “3” – 7 орфографик, 7 пунктацион, йә 4 орфографик, 10 пунктацион, йә 13 пунктацион хаталы эшкә куйыла. Әгәр эштә 4 бер типтағы хата ебәрелһә, 9 орфографик, 8 пунктацион хаталы эшкә лә “3” куйыла. “2”- 9 орфографик, 9 пунктационо йә 9 орфографик, 11 пунктацион хатаһы булған эшкә куйыла.. Хата һаны 16 орфографик хатанан да артып китһә “1” билдәһе куйыу укытыуһы карамағында.

Контроль диктант

“5”	1 орфографик, 2 пунктуацион
“4”	1-2 орфографик, 2 -3 пунктуацион хата
“3”	3-4 орфографик, 4-5 пунктуацион хата
“ 2”	5 орфографик 4-6 пунктуацион хата

Инеш контроль диктанты.

Каникулда.

Йәйге куникулды мин ауылда үткәрзем. Мин унда үземә яңы дуһтар таптым. Уларзың исеме: Марат, Руслан, Азат, Салауат. Мин улар менән бергә күлгә, урманға йөрөнөм. Еләк-емеш, бәшмәк йыйзык, күлдә балык тоттоқ. Күлдә кәмәлә йөрөүе бик күнелле икән! Ата-әсәйемә лә бакса эштәрәндә ярзам иттем.

Йыллык контроль диктант.

“Муйыл”.

Йәмле яз көндәрәндә кешеләр хуш есле муйыл сәскәһен бер-берәһенә бүләк итер өсөн ағасты йәлләмәй һындыра. Ә инде имен-аман һакланып калғандары емеш бирһә, муйылға йәнә бәлә килә. Ауыл кешеләре лә, сит –ят ерзәрзән килеүселәр зә ағас ботактарын һындырып, емешен бизрә-бизрә тиреп ала. Муйылды рәһнетәүзәрә һакында уйлап та карамайзар. (50 һүз)(С. Кәримдән.)